

Overtrædelser af økologireglerne på de økologiske bedrifter i kontrolåret 2011.

Kontrolåret 2011 løb fra den 1. marts 2011 til den 28. februar 2012.

Der gennemføres mindst et årligt kontrolbesøg på alle økologiske bedrifter samt op mod 10 procent stikprøvekontroller.

For bedrifter uden salg af økologiske produkter er det muligt at tilmelde sig en ordning med reduceret kontrol. Ca. 100 bedrifter er tilmeldt denne ordning, og heraf udtages ca. 10 procent årligt til stikprøvekontrol.

Kontrollen udføres af NaturErhvervstyrelsens økologikontrollører.

Nedenfor følger en samlet oversigt over de konstaterede overtrædelser i 2011. Der var i 2011 knap 2700 økologiske bedrifter. Der er ved kontrollen fundet 462 overtrædelser af økologireglerne fordelt på 266 bedrifter. Dvs. at der er fundet overtrædelser hos lige under 10 procent af bedrifterne.

De fleste af overtrædelserne har været af mindre alvorlig karakter, hvor NaturErhvervstyrelsen alene har indskærpet overfor producenten, at økologireglerne skal overholdes. Det drejer sig om 220 indskærpelser ud af de i alt truffede afgørelser.

Herudover har NaturErhvervstyrelsen tilbagekaldt økologiautorisationen for 1 bedrift. Der er givet 43 administrative bøder i størrelsesordenen 1.000 – 5.000 kr., og 4 bedrifter er meldt til politiet for overtrædelse af reglerne. Endvidere er der givet flere påbud/forbud for at bringe forhold i overensstemmelse med reglerne.

Med 220 indskærpelser i 2011 er der tale om et lille fald i forhold til 2010, hvor der blev givet 224 indskærpelser. Der er også givet færre påbud/forbud i forhold til i 2010. Antallet af bøder og politianmeldelser har vist en lille stigning, men der er samlet set ikke store forskelle i fordelingen af de anvendte sanktioner mellem 2011 og 2010.

Sanktion i form af en administrativ bøde anvendes fx, hvis den enkelte overtrædelse er af grovere karakter. Det kan fx være manglende behandling af syge dyr. Men der kan også gives bøde, hvis der på den enkelte bedrift er overtrædelse af flere forskellige regler.

Overtrædelser af reglerne kan, udover at udløse en sanktion som fx en bøde, også betyde, at produktet nedklassificeres og ikke kan sælges som økologisk, eller at et dyr eller et areal skal gennem en ny omlægningsperiode for igen at blive økologisk.

	2010	2011
Afgørelse	Antal	Antal
Indskærpelse	224	220
Bøde	42	43
Politianmeldelse	3	4
Autorisation trukket tilbage	1	1
Påbud/forbud	43	30

Overtrædelserne er fordelt på mange forskellige områder. De 10 overtrædelser, der er konstateret flest af, fremgår af tabellen neden for:

	2010	2011
Overtrædelse	Antal	Antal
Staldforhold - dyrevelfærd	74	62
Lejearealer og strøelse	39	46
Manglende bilag	26	33
Logbøger husdyr	29	23
Udeforhold	13	22
Regler for medicinanvendelse ej overholdt	17	21
Indberetning	20	19
Markedsføring	24	18
Utilstrækkelig behandling	12	18
Opbevaring af ikke tilladte hjælpestoffer	25	17

Samlet set er antallet af overtrædelser faldet fra i alt 487 overtrædelser i 2010 til 462 overtrædelser i 2011. Inden for det samlede antal overtrædelser, er der tale om et fald i overtrædelserne på nogle områder og en stigning i overtrædelserne på andre områder.

Samlet oversigt over alle overtrædelser i 2010 og 2011 fordelt på typen af overtrædelser

Antal = Antal overtrædelser i alt

N = Nedklassificeringer

G = Genomlægninger

Overtrædelse	Forklaring	2010			2011		
		Antal	N	G	Antal	N	G
Samdrift med konventionel enhed	En person kan kun i særlige tilfælde drive både en økologisk og en ikke-økologisk enhed.	4					
Indberetning	Mangler eller sket for sent. Ændringer i planlagte omlægningstidspunkter skal indberettes, inden ændringen finder sted, så det altid er klart, hvilket areal/dyr, der er under omlægning, og hvilke, der endnu drives ikke-økologisk.	20	2	1	19		1
Ikke-økologiske dyr på bedriften	Manglende bilag ved afgræsning med ikke-økologiske dyr på økologisk bedrift.	4			3		
Nedsat omlægningstid og græsningsret	Manglende ansøgning om nedsat omlægningstid ved græsningsret på ikke økologiske arealer, manglende ansøgning ved ændringer i grundlaget for nedsat omlægningstid, m.m.	5			2		
Markedsføring	Bestemmelse om markedsføring af økologiske produkter er ikke overholdt.	24			18		
Foderplaner/liste over fodermidler	Hvis der anvendes ikke-økologiske foderstoffer, skal der foreligge en ajourført foderplan. Liste over fodermidler skal foreligge ajourført.	1			1		
Logbøger husdyr	Logbog og/eller medicinlogbog/behandlingsregnskab er ikke ført i overensstemmelse med reglerne.	29		2	23		
Manglende bilag	Dækker mangelfuld regnskabsføring.	26			33		
Manglende regnskab for solgte produkter	Der skal føres en særlig opgørelse over alle solgte produkter.	8			3		
Kvittering for overført gødning mangler	Der skal foreligge skema for overført gødning.	12			7		
Plantelogbog	Plantelogbog mangelfuld eller ikke ført.	1			11		

Overtrædelse	Forklaring	2010			2011		
		Antal	N	G	Antal	N	G
Opbevaring af ikke-tilladte hjælpepestoffer.	Opbevaring af kemikalier, ikke tilladte foderstoffer, NPK-gødning, m.m.	25			17		
Mangelfuldt skel til naboareal	Der skal være tydeligt skel til ikke-økologisk naboareal.	6			4		
Afskillelse andet end skel	Leje/udleje m.m.	8			5		
Parallelavl, planter	Samme planteart må ikke dyrkes både på økologisk areal og på areal, der endnu ikke er under omlægning.	4			1		
Ikke-økologisk udsæd m.v.	Der skal anvendes økologisk udsædsmateriale eller udsæd fra omlægningsarealer, medmindre der er givet dispensation til andet.	26			22		
Bejdsset udsæd	Der må ikke anvendes bejdsset udsæd.	1			1	1	1
Manglende GMO-dokumentation	Jordbrugeren skal kunne dokumentere, at det anvendte udsæd eller planter ikke er genetisk modificeret eller fremstillet ved hjælp af genetisk modificerede organismer.	2			1		
Ikke-økologisk gødning	Anvendelse af mere end 70 kg N/ha i ikke-økologiske gødninger. Anvendelse af ikke-tilladte gødninger (Ikke NPK!)	9			11		
Gødning, mere end 170 kg N pr. ha	Anvendelse af mere end 170 kg N/ha	1			1		
Jordforbedringsmidler	Brug af jordforbedringsmidler, hvor behovet ikke er dokumenteret eller hvor anvendelsen ikke er tilladt.	5			1		
Sprøjtning af gårdsplads eller læhegn	Der må ikke anvendes kemiske ukrudtsmidler på gårdspladsen eller i læhegn.	2			5		
Sprøjtning, vinddrift fra naboareal	Vinddrift fra naboareal. Vinddriften er ikke indberettet til NaturErhvervstyrelsen. (hvis vinddriften er indb. skal den ikke reg. som en overtrædelse)	5	1	2	4		1
Sprøjtning af økologisk areal	Brug af ikke tilladte sprøjtmidler.	2		1	2		1
Plantebeskyttelsesmidler	Brug af plantebeskyttelsesmidler fra positivlisten, hvor behovet ikke er dokumenteret.	1					

Overtrædelse	Forklaring	2010			2011		
		Antal	N	G	Antal	N	G
Parallelavl, husdyr	Samme dyreart må ikke holdes både som økologisk og ikke-økologisk.	1					
Regler for anvendelse af ikke-økologisk foder ej overholdt	Økologiske husdyr skal fodres med tilstrækkeligt økologisk foder og/eller omlægningsfoder.	16		2	12		1
Regler for tildeling af grovfoder ej overholdt	Planteædere over 6 mdr. skal have mindst 60 %. Svin og fjerkræ daglig adgang.	4			8		
Fodring - dyrevelfærd	Dyrene er ikke fodret i overensstemmelse med deres fysiologiske behov – dyrevelfærd på området.	3		1	3		
Foder andet	Andre foderovertrædelser.	3			3		1
Foder er mærket med GMO-indhold	Der må ikke anvendes foder, som er mærket med indhold af GMO.	4		1	3		
GMO frihedserklæring kan ikke gives	Der kan ikke gives GMO frihedserklæring for anvendte foderstoffer.	3			4		
Ikke tilladte stoffer i foder	Foder tilsat stoffer, der ikke er tilladt ifølge forordningen.	16			14		
Regler for medicinanvendelse ej overholdt	Medicin må ikke anvendes uden dyrlægeordination, producent har selv behandlet, hvor dyrlægen skulle have gjort det, forkert anvendelse af medicin, dobbelt tilbageholdelsestid ej overholdt, m.m.	17		1	21		
Utilstrækkelig behandling	Behandling af dyr ej igangsat i tide, syge dyr er ikke isoleret, dyrevelfærd på området, m.m.	12		3	18		
Operative indgreb – dyrevelfærd	Dyreværns-overtrædelser på området, er udført af producenten selv uden tilstrækkelig bedøvelse, m.m.	1					
Lejearealer og strøelse	Utilstrækkelig strøelse, for tynde madrasser, for små sengebåse, for lille dybstrøelsesareal m.m.	39		4	46		
Staldforhold - andet	Fx for stort spalteareal, glatte gulve, for lille areal, tøjring af dyr, brug af ikke tilladte desinfektionsmidler, m.m.	18		1	20		

Overtrædelse	Forklaring	2010			2011		
		Antal	N	G	Antal	N	G
Staldforhold - dyrevelfærd	Dækker desuden specifikt: Fjerpilning hos høns, kalves suttebehov, kalve i enkeltboks mere end 1 uge, mere gødning end strøelse, brug af strøm i stalden, manglende overbrusning til svin, manglende adgang til vand, overtrædelse af dyreværnsloven mv.	74		22	62		5
Udeforhold	Udeforhold dækker manglende adgang til udeareal, manglende græs på udeareal, manglende læ og skygge, etablering af foldskifte/hønsegård m.m.	13		1	22		2
Afgræsningsforhold – malkekvæg	Ikke tilstrækkelig adgang til afgræsning, manglende/utilstrækkeligt græsdække m.m.	8		4	5		2
Udeforhold - dyrevelfærd	Manglende sølehul til svin, mudderfolde, manglende adgang til vand m.m.	9			12		
Indkøb af ikke-økologiske dyr	Der er indkøbt for mange ikke-økologiske dyr/dyr der har født, m.m.	7			13		
Andet		8			1		
Overtrædelser i alt		487			462		
Antal bedrifter med overtrædelser		266			266		